

Vác Város Polgármestere

Napirend

ELŐTERJESZTÉS

Vác Város Önkormányzat Képviselő-testület
Egészségügyi és Szociális Bizottsága
2015. év szeptember hónap 16. napi ülésére

Szám: 5/2-91/2015.
Tárgy: Váci Család és Gyermekegészségügyi Központ létrehozása

Melléklet: -

Előterjesztő: Fördős Attila polgármester
Készítette: Deákné dr. Szarka Anita jegyző, Dr. Bodor Mihály jogi referens
Mohácsiné Dim Rita osztályvezető

Előadó:

Előzmény/korábbi döntés: -
Terjedelem: 5 oldal

Bizottsági tárgyalások: -
Döntéshozatal módja: nyílt ülés (Mötv. 46. § (1))
minősített többség (Mötv. 50.§)

Törvényességi véleményezésre bemutatva

Jogi Osztály

39

Törvényességi észrevétel:

Deákné dr. Szarka Anita
Jegyző

Nincs / az alábbi:

Véleményezésre megkapta:

Kökény Szabolcs
Pénzügyi és Adó osztály osztályvezetője

Véleményezésre megkapta:

Fördős Attila
Polgármester

V á c a D u n a k a n y a r s z í v e

Iktatószám: 5/2-91/2015.
Előadó: Mohácsiné Dim Rita
Tel.:27/513-444

Tárgy: Váci Család és Gyermekjóléti
Központ létrehozása

Vác Város Önkormányzat
Képviselő-testület
Egészségügyi és Szociális Bizottság

Tisztelt Bizottság !

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 13. §(1) bekezdése értelmében a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, valamint a szociális szolgáltatások és ellátások kötelezően ellátandó önkormányzati feladatok.

„A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;

8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;

10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása (Möt. 13. § (1) bek.)

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 21.§ -a iktatta be a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítását (továbbiakban Gyvt.), melynek következtében a járásszékhely települési önkormányzat kötelező feladata **2016. január 1. napjától a család-és gyermekjóléti központ működtetése**, illetve ahol ilyen önálló intézmény nem működik, annak **létrehozása**.

21. § (1) A Gyvt. a 40. §-t követően a következő alcím címmel és 40/A. §-sal egészül ki:

„**Család- és gyermekjóléti központ**

40/A. § (1) Család- és gyermekjóléti központnak (a továbbiakban: gyermekjóléti központ) az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik

(3) *Gyermekjóléti szolgálatot állami fenntartó, egyházi fenntartó és nem állami fenntartó is működtethet. A gyermekjóléti központ feladatainak ellátására a települési önkormányzat egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval ellátási szerződést nem köthet.*” (2015. évi CXXXIII. tv.)

A kormányzat egyik kiemelt társadalompolitikai célja az esélyteremtés a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben élő gyermekek számára, valamint a gyermek Alaptörvényben garantált védelemhez való jogának biztosítása. E cél megvalósításához járul hozzá a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás, mint a gyermekvédelem első védvonalának megerősítéséhez, amely a gyermekjóléti központok számának növelését és azon belül a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés integrációjának megvalósítását jelenti. Az integrációhoz szükséges volt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) ide vonatkozó rendelkezéseinek a módosítására.

23. § (1) A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2a) Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki.”

(2) A Gyvt. 94. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A járásszékhely település, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.” (2015. évi CXXXIII. tv.)

Tehát a Gyvt. 2016.01.01.-i állapota szerint már nemcsak a negyvenezernél több lakosú településeken kötelező működtetni, hanem minden járásszékhely településen, így új intézményformaként jelenik meg a **Család- és Gyermekjóléti Központ**.

A családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatok integrációjával létrejövő család- és gyermekjóléti szolgálatok általános segítő feladatokat látnak majd el, mind a családsegítés, mind a gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében.

A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatai pontosításra kerülnek, mivel egyes feladatok a járásszékhely településeken létrejövő család- és gyermekjóléti központokhoz kerülnek.

Tájékoztatom a tisztelt Bizottságot, hogy az integráltan létrejövő szolgáltatás település szinten elérhető kötelező szolgáltatás lesz, az ellátandó terület nagysága (járás/település) szerint differenciált szolgáltatási tartalommal.

Az új feladatmegosztás a következők szerint fog alakulni:

- **települési önkormányzat:** lakóhely szintű minimumszolgáltatás, általános segítő feladatok biztosítása **család- és gyermekjóléti szolgáltatás**
- **járásszékhely települési önkormányzat:** **család- és gyermekjóléti központ**, amelyhez delegálásra kerül a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása. Ezen feladatokhoz speciális szaktudással rendelkező szakember bevonása szükséges (pl. jogi tájékoztatás, pszichológiai tanácsadás, családkonzultáció, családterápia). A központoknak szakmai támogatást kell majd nyújtaniuk az ellátási területükön működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára. Járásszékhely települési önkormányzat illetékességi területe kiterjed a járást alkotó települések lakosságára.

A Gyvt. átmeneti rendelkezései szabályozzák, hogy 2016. január 01-jétől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető, ennek megvalósíthatósága érdekében a települési önkormányzatnak 2015. október 31-ig felül kell vizsgálnia a családsegítési, illetve gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit, s 2015. november 30-ig döntenie kell az új szabályoknak megfelelő feladatellátásról.

Az integrációból fakadó feladatok ellátása rendszeren belüli erőforrás átcsoportosítással történhet. A részletes szolgáltatástartalom a Gyvt. és a Szt. szakmai végrehajtási rendeletében kerül szabályozásra.

„(4) Gyermekjóléti szolgáltatás és családsegítés 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető. A gyermekjóléti központ feladatainak ellátására 2016. január 1-jétől a települési önkormányzat egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval ellátási szerződést nem köthet.

(5) A települési önkormányzat 2015. október 31-ig felülvizsgálja a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést. A települési önkormányzat 2015. november 30-ig dönt a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának a 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról. A fenntartó a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatoknak a (4) bekezdésben foglaltak biztosításához szükséges módosítását 2015. november 30-ig kérelmezi. Ha a fenntartó a kérelmet határidőben benyújtja, az eljárás befejezéséig úgy kell tekinteni, mintha a kérelmezett adatmódosítás jogerősen be lenne jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba.”(Gyvt. 174. § (4) és (5) bek.)

Áttekintés:

Család- és gyermekjóléti szolgálat

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) – keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait. A gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenysége körében a Gyvt. 39. § és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- c) szervezi a – legalább három helyettes szülőt foglalkoztató – helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- d) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- e) felkérésre környezettanulmányt készít,
- f) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- g) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- h) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- i) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

Család- és gyermekjóléti központ

Család- és gyermekjóléti központnak (a továbbiakban: gyermekjóléti központ) az a járasszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64.§ (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl

- a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít
  - aa) utcai és – ha a helyi viszonyok azt indokolják – lakótelepi szociális munkát,
  - ab) kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást
  - ac) – ha a helyi viszonyok azt indokolják – kórházi szociális munkát

- ad) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot
- ae) jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást
- af) családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát
- b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
- ba) kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét
- bb) javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére
- bc) együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását
- bd) a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához
- be) utógondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez
- bf) védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít
- c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja

- a) a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek speciális segítése
- b) a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatása, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

(2) A gyermekjóléti központ az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban vagy a saját szolgálatában szervezi a gyermekeknek szóló, beilleszkedésüket, szabad idejük hasznos eltöltését segítő programokat. A gyermekjóléti központ a programokba lehetőség szerint a gyermek családját is bevonja.

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása mellett

- a) konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy
- b) az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása, vagy
- c) önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolatügyi szolgálat nyújtása, vagy

d) – a felügyelt kapcsolattartást elrendelő gyámhivatallal történt előzetes egyeztetést követően – a felügyeletet ellátó szakember biztosítása vagy más felügyeletet ellátó szakember jelenlétének lehetővé tétele.

A kórházi szociális munka célja

a) a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése;

b) a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. §-ának (2) bekezdése szerint szükséges intézkedések megtétele.

A készenléti szolgálat célja a gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával kell megszervezni úgy, hogy a készenlétkben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámait és létszámminimum normáit a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1. számú melléklet tartalmazza.

Jelenleg a Szociális Szolgáltatások Háza látja el a Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatást, azonban 2016. január 1-től a jogszabályi változások következtében két önálló költségvetési szervként fogjuk ellátni a szociális illetve a gyermekjóléti feladatokat. Tekintettel arra, hogy a Váci Család- és Gyermekjóléti Központ megalapításával a család és gyermekjóléti szolgáltatás a központhoz kerül, szükségessé válik a Szociális Szolgáltatások Háza szakfeladatai közül kiemelni a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot.

Fentiekre tekintettel a következő döntések meghozatala válik szükségessé:

1. A Képviselő-testület dönt a Család- és gyermekjóléti központ létrehozásáról, **Váci Család - és Gyermekjóléti Központ** elnevezéssel, melynek székhelye 2600 Vác, Deákvári fasor 2.
Határidő: 2015. szeptember 24-i Kt. ülés
2. A Képviselő-testület elfogadja a Váci Család – és Gyermekjóléti Központ alapító okiratát a benne foglalt tartalommal.
Határidő: 2015. szeptember 24-i Kt. ülés
3. A Képviselő-testület a Váci Család – és Gyermekjóléti Központ intézményvezetői pályázatát kiírja.
Határidő: 2015. szeptember 24-i Kt. ülés
4. A Képviselő-testület a Szociális Szolgáltatások Háza családsegítés és gyermekjóléti szolgálat feladatait áthelyezi a Váci Család- és Gyermekjóléti Központba, és az Alapító okiratot szükség szerint módosítja.
Határidő: 2015. szeptember 24-i Kt. ülés
5. Az Intézményfelügyeleti – és Humán Osztály vezetője a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013 (X.24.) Kormányrendeletben meghatározott, működést engedélyező szervnek, a Pest Megyei Kormányhivatalnak, valamint a Magyar Államkincstárnak a képviselő-testület által meghozott döntéseket engedélyezésre és törzskönyvi nyilvántartásba vételre benyújtja.
Határidő: 2015. szeptember 22-i döntést követően azonnal

6. A Képviselő-testület 2015. október 31-ig felülvizsgálja a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit, ennek keretében megalkotja a központ Szervezeti és Működési Szabályzatát 2015. november 30-ig.
Határidő: 2015. november 19. KT ülés
7. A Képviselő-testület által a Váci Család- és Gyermekjóléti Központ intézményvezetői álláshelyére kiírt pályázatot elbírálja.
Határidő: 2015. november 19. KT ülés
8. A Képviselő-testület a Váci Család- és Gyermekjóléti Központ költségvetését jóváhagyja.
Határidő: 2016. január 01.

Vác, 2015. szeptember 09.

Fördös Attila s.k.
polgármester

Határozati javaslat

- 1.Vác Város Önkormányzat Egészségügyi és Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy 2016. január 01-i hatállyal hozza létre a Váci Család- és Gyermekjóléti Központot.
- 2.Vác Város Önkormányzat Egészségügyi és Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a Szociális Szolgáltatások Háza Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakfeladatát helyezze át a Váci Család és Gyermekjóléti Központban önálló intézményegységként.
- 3.Vác Város Önkormányzat Egészségügyi és Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy kérje fel a Váci Polgármesteri Hivatal Pénzügyi és Adó Osztályát, hogy az önkormányzat 2016. évi költségvetésében a Váci Család és Gyermekjóléti Központ költségvetését is tervezze be.
- 4.Vác Város Önkormányzat Egészségügyi és Szociális Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek, hogy bízta meg az Intézményfelügyeleti és Humán Osztály vezetőjét, hogy az intézmény alapításával kapcsolatos összes szükséges intézkedést tegye meg.

Határidő: 2015. 09.24. KT. ülés

Felelős: polgármester
Intézményfelügyeleti és Humán
Osztály vezetője

